

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՈՐՈՇՈՒՄ

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՄԱՆ ՀԱՄԱՐ 2016թ. ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԻՍԱՄՅԱԿԻ ԹԵՄԱՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով ՀՀ փաստաբանների պալատի (այսուհետ՝ Պալատ) խորհրդի 18.12.2014թ. 35/8-Լ որոշմամբ հաստատված «Փաստաբանների վերապատրաստման կարգի» 8-րդ գլխի պահանջները, ղեկավարվելով «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածով, նկատի ունենալով փաստաբանների շրջանում անցկացված հարցումները վերապատրաստման համար նախընտրելի թեմաների վերաբերյալ,

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի՝

- **հաստատել 2016թ. երկրորդ կիսամյակի (հուլիս-դեկտեմբեր ամիսների) փաստաբանների վերապատրաստման համար թեմաների ցանկը (համաձայն հավելվածի).**

- **հանձնարարել Պալատի վերապատրաստման հարցերով համակարգողին սույն որոշմամբ հաստատված թեմաների շրջանակում կազմակերպել վերապատրաստման դասընթացները՝ սկսած 2016թ. հուլիս ամսից.**

- **սահմանել, որ սույն որոշումը գործում է մինչև 2016թ. դեկտեմբերի 30-ը (ներառյալ).**

- **սույն որոշման կատարման վերահսկողությունը դնել Պալատի աշխատակազմի ղեկավարի վրա:**

Հայաստանի Հանրապետության
փաստաբանների պալատի նախագահ՝

Արա Զոհրաբյան

30 հունիսի 2016թ.
թիվ 207-Լ
ք.Երևան

Հավելված՝
ՀՀ փաստաբանների պալատի
նախագահի 30.06.2016թ.
թիվ 207-Լ որոշման

Արա Զոհրաբյան

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԹԵՄԱՆԵՐ **(2016թ. հուլիս-դեկտեմբեր ամիսներ)**

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ՈՒՂՂՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԹԵՄԱՆԵՐ

1. Հայցադիմում կազմելու հմտություններ.
2. Հակընդդեմ հայցի հարուցման կանոնները.
3. Դատաքննության փուլերը քաղաքացիական դատավարությունում.
4. Ապացուցման միջոցները քաղաքացիական դատավարությունում.
5. Փաստական հանգամանքները քաղաքացիական դատավարությունում.
6. Բողոքարկման փուլը՝ քաղաքացիական դատավարությունում.
7. **Միջանկյալ դատական ակտերը ՀՀ քաղաքացիական դատավարությունում.**
8. Դատավարական ժամկետները.
9. Իրավաբանական փաստի հաստատման վարույթ.
10. **Վճռի շրջադարձ.**
11. Փորձաքննությունը քաղաքացիական դատավարությունում.
12. Կորպորատիվ վեճերով փաստաբանի մասնակցություն.
13. **Հայցային վաղեմության ինստիտուտ, դատական պրակտիկայի ամփոփում.**
14. **Դատավարական հմտություններ.**
15. Ապահովագրության ինստիտուտը, ապահովագրական վեճերի առանձնահատկությունները.
16. Գործարքների ինստիտուտը.
17. Վիճահարույց և առոչինչ գործարքներ.
18. Էական մոլորության, խաբեության, բռնության, սպառնալիքի արդյունքում կնքված գործարքների վերաբերյալ դատական պրակտիկա.
19. Քաղաքացիական պայմանագրի փոփոխման և լուծման գիտագործնական հարցեր.

20. Էլեկտրոնային եղանակով առուվաճառքի պայմանագրի կնքման առանձնահատկությունները և գործնականում հանդիպող խնդիրների լուծման արդյունավետ ուղիներ.

21. Նվիրատվության ինստիտուտը, նվիրատվության պայմանագիր.

22. Բարեխիղճ ձեռքբերման ինստիտուտ.

23. Ձեռքբերման վաղեմության ուժով սեփականության ճանաչման առանձնահատկությունները.

24. Ինքնակամ շինությունների օրինականացման ինստիտուտը.

25. Պատասխանատվությունը պարտավորական հարաբերություններում.

26. Վնասի հատուցման ինստիտուտ.

27. Առողջությանը պատճառած վնասի հատուցման ինստիտուտը, դատական պրակտիկա.

28. Ապահովագրական վնասի հատուցում, իրավակիրառ պրակտիկայի ամփոփում.

29. Անհիմն հարստացման ինստիտուտը.

30. Պատվի և արժանապատվության իրավունքի պաշտպանության առանձնահատկությունները.

31. Ժառանգման ինստիտուտ: Վիճահարույց հարցեր.

32. Գործարարական իրավունք.

33. Իրավաբանական անձանց լուծարման և վերակազմավորման առանձնահատկությունները.

34. Իրավաբանական անձանց հիմնադրման առանձնահատկությունները (ըստ կազմակերպարավական ձևի, հիմնադիրների կազմի).

35. Բաժնետիրական ընկերության կառավարման առանձնահատկությունները.

36. Սնանկության ինստիտուտ.

37. Մտավոր սեփականության իրավունքների պաշտպանության առանձնահատկությունները Հայաստանի Հանրապետությունում.

38. Հեղինակային և հարակից իրավունքների պաշտպանության ինստիտուտը.

39. Ապրանքային նշանի պետական գրանցման առանձնահատկությունները.

40. ԱՊՊԱ համակարգը Հայաստանի Հանրապետությունում.

41. Սպառողների իրավունքների պաշտպանություն.

42. Միջազգային պայմանագրային իրավունք.

43. Միջազգային փոխադրումներ.

44. Միջազգային վճարային գործարքներ.

45. Միջազգային առևտրային իրավունք.

46. Միջազգային բեռնափոխադրումներ.

47. Միջազգային մասնավոր իրավունք.
48. Աշխատանքային վեճերի առանձնահատկությունները.
49. Աշխատանքային իրավահարաբերությունների ծագման, փոփոխման և դադարեցման առանձնահատկությունները.
50. ՀՀ ընտանեկան օրենսդրության հիմնախնդիրները և ընտանեկան վեճերի առանձնահատկությունները.
51. Երեխաների բնակության վայրը որոշելու, շփման և դաստիարակությամբ զբաղվելու հարաբերությունների կարգավորումը ՀՀ ընտանեկան օրենսդրությամբ և դատական պրակտիկան.
52. Հողային իրավունք.
53. Արբիտրաժ.
54. Համատեղ ամուսնության ընթացքում ձեռք բերված սեփականության օտարման և տնօրինման հարաբերությունների իրավական կարգավորումը և դատական պրակտիկան.
55. Բանկային իրավունք.
56. Հաշտարարի ինստիտուտը.
57. Ձեռնարկատիրական գործունեություն.
58. **Ֆինանսական շուկաներ և գործիքներ, արժեթղթեր.**

ՔՐԵԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ՈՒՂՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ՝

59. Գաղտնի քննչական գործողությունները և օպերատիվ հետախուզական միջոցառումները քրեական դատավարությունում.
60. Ապացույցները ՀՀ քրեական դատավարությունում.
61. Փաստաբանների ներգրավումը քրեական գործերում: Պրակտիկ հիմնախնդիրները և դրանց գործնական լուծումները.
62. Փաստաբանների իրավական պաշտպանությունը քրեական վարույթի իրականացնող մարմնի անօրինական գործողությունների դեմ.
63. Փաստաբանի պատասխանատվությունը վստահորդի ապօրինի գործողությունների համար.
64. **Մինչդատական վարույթի առանձնահատկությունները.**
65. **Դատախազի դերը քրեական դատավարությունում.**
66. Դատական վերահսկողությունը մինչդատական վարույթի նկատմամբ.
67. Պաշտպան հրավիրելը, նշանակելը, փոխարինելը և վարույթին նրա մասնակցելու այլ հիմքերը.
68. Դատական քննության արագացված կարգի կիրառման հիմնահարցերը ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային իրավունքի համատեքստում.
69. **Պատիժ նշանակելը.**
70. Պատժի տեսակները քրեական իրավունքում.

71. Քրեական պատասխանատվությունից ազատվելը գործուն զոջալու, տուժողի հետ հանցանք կատարած անձի հետ հաշտվելու և իրադրության փոփոխության հիմքով: Նյութական և դատավարական ասպեկտներ.

72. Տուգանքը հանրային աշխատանքով փոխարինելու, գույքի բռնագանձման, համաներման հիմքով պատժից ազատելու հիմնահարցերը դատական պրակտիկայում.

73. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 242-րդ (ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտում) և 244-րդ (ճանապարհատրանսպորտային պատահարի վայրը թողնելը) հոդվածների կիրառման հիմնահարցերը դատական պրակտիկայում.

74. Դատական փորձաքննությունների հիմնախնդիրները (տեսություն և պրակտիկա).

75. Դատական փորձաքննությունները քրեական գործերով միջազգային իրավական համագործակցության համատեքստում.

76. Դատաբժշկական փորձաքննություն.

77. Հանցագործությունների քննության կրիմինալիստիկական օրինաչափությունները.

78. Քրեական գործերով վերաքննիչ բողոք ներկայացնելու առանձնահատկությունները.

79. Քրեական գործերով վճռաբեկ բողոք ներկայացնելու առանձնահատկությունները, վարույթ ընդունելու ինստիտուտը.

80. Պաշտպանության ռազմավարություն և մարտավարություն.

81. Մարդկանց թրաֆիքինգի կամ շահագործման գործերի քննության առանձնահատկությունները.

82. Տուժողների, վկաների ցուցմունքների հրապարակման հիմնախնդիրները քրեական գործի ընթացքում էական հակասության հիմքով.

83. Խուլիզանության գործերով դատական պրակտիկայի վերլուծություն.

84. Ինքնասպանության հասցնելու գործերով դատական պրակտիկա.

85. Տևող և շարունակվող հանցագործությունների առանձնահատկությունները.

86. Տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված հանցագործությունների առանձնահատկությունները.

87. Պայմանական վաղաժամկետ պատժից ազատման հիմնախնդիրները.

88. Համաներումը, դրա կիրառման հիմնախնդիրները.

89. Անչափահասների մասնակցությամբ քրեական գործերի քննության առանձնահատկությունները.

90. Նոր երևան եկած և նոր հանգամանքով գործերի վերանայման առանձնահատկությունները քրեական դատավարությունում.

91. Քրեական ենթամշակույթ.

92. **Հանցակցություն.**

93. Սեփականության դեմ ուղղված հանցագործություններ.

94. Խարդախություն.
95. Ավազակություն.
96. Օրինական ձեռնարկատիրական և այլ տնտեսական գործունեությանը խոչընդոտելը.
97. Անձի դեմ ուղղված հանցագործություններ.
98. Բանկային ոլորտում կատարվող հանցագործություններ.
99. Զինվորական հանցագործություններ.
100. Առանձին հանցագործություններին առնչվող հիմնախնդիրներ.
101. Դատապարտված անձանց իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության կազմակերպումը.
102. Պրոբացիայի ինստիտուտը.
103. Անմեղության կանխավարկածը.
104. **Հանցագործությունը բացառող հանգամանքներ.**
105. **Աֆեկտի վիճակում կատարած սպանություն.**
106. **Մեղքի հասկացություն, մեղավորության ձևերը.**
107. Ազատագրկման դատապարտվածներին իրավաբանական օգնություն տրամադրում.
108. Քաղաքացիական հայցը քրեական դատավարությունում.
109. Վարույթ իրականացնող մարմնի անօրինական գործողությունների դեմ պաշտպանության միջոցները քրեական դատավարությունում.
110. **Դեպքի վայրի զննության առանձնահատկությունները, դեպքի վայրից առգրավված իրերի փաթեթավորման առանձնահատկությունները.**

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՈՒՂՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

111. Հանրային իրավահարաբերություններից ծագող վեճերի առանձնահատկությունները և քննարկման կարգը.
112. Վարչարարություն.
113. Հայեցողության ինստիտուտը վարչական իրավահարաբերություններում.
114. Վարչական ակտերի տեսակները.
115. Վարչական ակտերի անվավերությունը.
116. Հայցի տեսակները վարչական դատավարությունում.
117. Ապացուցման միջոցները վարչական դատավարությունում.
118. Ապացուցման բեռի բաշխումը վարչական դատավարությունում.
119. Դատաքննության նախապատրաստական փուլը վարչական դատավարությունում.
120. Բողոքարկման փուլը վարչական դատավարությունում.
121. Տնտեսական մրցակցության իրավական կարգավորումը Հայաստանի Հանրապետությունում.
122. Փաստաբանի մասնակցությունը մաքսային գործերով.
123. Հարկային իրավախախտումներ.

124. Հարկային վեճերի արտադատական և դատական քննության առանձնահատկությունները.

125. Գործարքների կնքման արդյունքում առաջացող հարկային պարտավորություններ.

126. Հարկերի տեսակները.

127. Անհատ ձեռնարկատիրոջ հարկային պարտավորությունները.

128. Իրավաբանական անձանց հարկային պարտավորությունները.

129. Ընկերություններում իրականացվող հարկային ստուգումների առանձնահատկությունները.

130. Օտարերկրյա անձանց հարկումը Հայաստանի Հանրապետությունում.

131. Պետական գնումների գործընթացի իրավական կարգավորումը. Վճռաբեկ դատարանի նախադեպային որոշումները հարկային իրավունքի և ստուգումների ոլորտներում.

132. Արգելանքի կիրառումը վարչական մարմինների կողմից.

133. Վարչական մարմինների անօրինական գործողությունների դեմ պայքարի պրակտիկ միջոցներ.

134. Պաշտոնատար անձի անգործության վերաբերյալ վարչական դատարան դիմելու առանձնահատկությունները.

135. Հարկային հաշվառում.

136. Հարկային օրենսդրության բացեր և հակասություններ.

137. Վարչական (պետական) մարմինների մասնակցությունը ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով կարգավորվող հարաբերություններում.

138. Տուգանքի բռնագանձում ՀՀ ճանապարհային ոստիկանության ակտերով.

139. Դատական ակտերի հարկադիր կատարման ինստիտուտը.

140. Վարչական դատավարության հատուկ վարույթներ.

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ՝

141. Փաստաբանի մասնակցությունը եվրոպական դատարանում.

142. Եվրոպական դատարան գանգատ գրելու առանձնահատկությունները.

143. Եվրոպական դատարան դիմումներ ներկայացնելու հմտություններ.

144. Անձնական և ընտանեկան կյանքը հարգելու իրավունքն ըստ Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի 8-րդ հոդվածի և Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի նախադեպային իրավունքը.

145. Խոշտանգումների, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի կամ պատժի արգելքն ըստ Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի 3-րդ հոդվածի և ՀՀ ներպետական օրենսդրության պահանջները.

146. Միջազգային արբիտրաժ.

147. Փաստաբանի մասնակցությունը արբիտրաժային տրիբունալում, որպես կողմի ներկայացուցիչ.

148. Փաստաբանի մասնակցությունը արբիտրաժային տրիբունալում, որպես արբիտր.

149. Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի կողմից Կոնվենցիայի 14-րդ հոդվածի վերաբերյալ գանգատների ընդունելիության առանձնահատկությունները.

150. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանությունը ՄԻԵԿ-ի և մարդու իրավունքների վերաբերյալ միջազգային այլ փաստաթղթերի համատեքստում.

151. Տարեցների իրավունքների պաշտպանությունը ՄԻԵԿ-ի և Վերանայված եվրոպական սոցիալական խարտիայի ներքո.

152. Քաղաքացիության ձեռքբերման իրավական հիմքերը և առանձնահատկությունները: Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի փոխկապակցվածությունը քաղաքացիության վերաբերյալ ներպետական օրենսդրության հետ.

153. Քաղաքացիություն չունեցող անձանց իրավական կարգավիճակը.

154. Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի համաձայն կրոնի և սեռի հիմքով խտրականության բացառում.

155. Մարդու իրավունքները և խտրականության արգելքը միջազգային իրավական կարգավորումների և ներպետական իրավունքի զարգացման համատեքստում.

156. Ազգային փոքրամասնությունների իրավունքների պաշտպանությունը.

157. Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի համաձայն կրոնի կամ համոզմունքի հիմքով խտրականության բացառում.

158. Ապացույցների գնահատման կանոնները ըստ Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի պրակտիկայի.

159. Կյանքի իրավունքի պաշտպանությունն ըստ Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի պրակտիկայի.

160. ՄԻԵԴ նախադեպային որոշումներ.

161. Եվրասիական տնտեսական միության իրավունք.

162. Միջազգային դատական համագործակցության (դատական ակտերի ճանաչում, կատարում, դատական հանձնարարությունների կատարում) վերաբերյալ կնքված պայմանագրերի ներկայացում և վերլուծություն.

ԳԻՏԱԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ՈՒՂՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ՝

163. Փաստաբանի վարքագծի կանոնագիրք (դեոնթոլոգիա).

164. ՀՀ փաստաբանների պալատի խորհրդի կարգապահական նիստերով որոշումները.

165. Փաստաբանների միավորումների կազմակերպահրավական ձևերն արտասահմանյան երկրներում.

166. Փաստաբանների միջազգային ասոցիացիայի (International Bar Association) կազմակերպահրավական կարգավիճակը և գործունեությունը.

167. Փաստաբանական գործունեության առանձնահատկությունները արտասահմանյան երկրներում.

168. Դատական փորձաքննություններ (ընդհանուր կամ առանձին).

169. Բարոյական վնասի հատուցման ինստիտուտը ՄԴ որոշման համատեքստում.

170. Փաստաբանական գրասենյակի կառավարման առանձնահատկությունները.

171. **Գործարար էթիկա.**

172. Արդյունավետ բանակցություններ.

173. Արդյունավետ բիզնես հաղորդակցություն.

174. Արդյունավետ հոետորաբանություն.

175. Սթրեսի կառավարում.

176. Կոնֆլիկտների կառավարում.

177. Ֆինանսներ ոչ ֆինանսիստների համար.

178. Որոշումների կայացում և խնդիրների լուծում.

179. Էմոցիոնալ կոմպետենտություն.

180. **ՁԼՄ-ների հետ կապված արդյունավետ հաղորդակցում**

181. Բիզնես կառավարում.

182. Փախստականների իրավունք.

183. Սահմանադրական դատարան դիմումներ ներկայացնելու հետ կապված հմտություններ.

184. Դատական ակտերի հարկադիր կատարման վարույթն ըստ գործող օրենսդրության և իրավակիրառ պրակտիկայի.

185. Կենսաթոշակային իրավունք.

186. ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային որոշումներ (քաղաքացիական ուղղվածություն).

187. ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային որոշումներ (քրեական ուղղվածություն).

188. ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային որոշումներ (վարչական ուղղվածություն).

189. ՀՀ ներպետական օրենսդրության բացթողումները՝ ՄԻԵԿ-ի և այլ կոնվենցիաների հիմնադրույթների համատեքստում.

190. Հայաստանի Հանրապետությունում կայացած դատական ակտերը Ռուսաստանի Դաշնությունում ճանաչելու և կատարելու ինստիտուտը.

191. Փաստաբանական հմտություններ.

192. Փաստաբանական գործունեության հոգեբանություն.

193. Միգրացիոն հոսքերի, միգրացիոն քաղաքականության և միգրացիոն օրենսդրության վերաբերյալ՝ այդ թվում աշխատանքային միգրացիա.

194. Հայաստանի Հանրապետությունում կացության կարգավիճակի, քաղաքացիության ձեռքբերման և դադարեցման, երկքաղաքացիության իրավական վիճակի առանձնահատկություններ.

195. Փաստաբանության ինստիտուտի միջազգային փորձը (համեմատական վերլուծություն).

196. Նոտարական գործողությունների ինստիտուտը.

197. Քաղաքացիության ձեռքբերումը Հայաստանի Հանրապետությունում, այլ երկրներում (երկքաղաքացիություն).

198. Փաստաբանական գործունեությանն առնչվող իրավական ակտեր և նախագծեր.

199. Սահմանադրական բարեփոխումների հիմնական ուղղությունները.

200. Քննարկվող ու փոփոխվող օրենքների քննարկում.

201. Վեճերի լուծման այլընտրանքային տարբերակներ.

202. Դատավորների դեմ կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու համար դիմում գրելու պրակտիկ հմտություններ.

203. Վճռաբեկ բողոք գրելու պրակտիկ հմտություններ.

204. Դատական ակտերի հարկադիր կատարման ընթացքում ծագող հիմնախնդիրներ.

205. Իրավական վերլուծությունների կատարման մեթոդ (irac).